

НОТ ВА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ

КПСС XXII съезди меҳнатини илмий уюштириш коммунистнинг моддий-техника базасини яратиш учун олиб борилаётган курашнинг ҳозирги ва бўлажак даврларидаги энг муҳим халқ ҳужалик вазифаларининг бири деб белгилади. КПСС Марказий Комитетининг Свердловск области ва Рибинск шаҳар партия ташкилотларининг меҳнатини илмий уюштириш саноатга жорий қилиш, ишлаб чиқариш маданиятини ошириш бўйича олиб борилаётган ишлари ҳақидаги қарориди шу нарса алоҳида таъкидланадигани, халқ ҳужалигининг барча тармоқлари энг янги техника воситалари билан тобора кенг қўлданга ускуналаётгани, ўз иштини пухта-билатган ақойиб малакали ишчи ва мутахассис кадрлар етиштириш қизғин ҳозирги вақтда ишлаб чиқаришнинг ҳамда бошқаруви илмий асосда ташкил этиш муҳим аҳамиятга эгадир. Шунинг учун ҳам кўнча Урал корхоналарида вужудга келган меҳнатини илмий уюштириш олижаноб ҳаракати бутун мамлакатимиз, шу жумладан областимиз бўйлаб кенг одим ташламоқда. НОТ голлари ва амалий масалалари юзлаб коллективларнинг эътибори марказида турипти. Областида ҳам НОТ ишларини ишлаб чиқиш ва жорий қилиш соҳасида маълум тажриба тўпланди. Ушлаб завод-фабрикалар, қурилиш ва транспорт ташкилотларида бу масалага жиддий эътибор берилаётганлиги учун қувончли натижалар кўнча қилинмоқда. Корхоналаримизда НОТ билан шугулланувчи ўнлаб бўлимлар, лабораториялар, гуруҳлар ишлаб турипти. Ўз сафига 50 мингдан кўпроқ ишчилар, инженер-техник ходимлар, хизматчиларни бирлаштирган бу ҳаракат қатнашчилари меҳнатини илмий, уюштиришда жонбозлик намуналарини кўрсатмоқдалар. Улар меҳнатини ташкил этишнинг аҳолини ўрганадилар, анализ қилидилар, тақдирлар йиғишди, НОТ ишларини тузишди, тадбирлар ишлаб чиқишди. «Ташестьмаш», Янгйўл қолбаса-тажриба, Тошкент лак-бўёқ, «Таштекстильмаш» заводлари, Чирчиқдаги қаттиқ қотишмалар ва ўтга чидамли металллар комбинати, «Ташобтранспецстрой», 3, 159, «Электромонтаж», «Ташсантамонтаж» трестлари ва бошқа корхоналар ҳамда қурилиш ташкилотлари коллективлари меҳнатини илмий уюштириш ишларини жорий қилиш билан кўнча давлат маблагларини тежаб қолмоқдалар. Шу вақтгача 8 миллион сўм иқтисодий самара берадиган 400 га яқин НОТ ишларини ишлаб чиқаришга жорий қилинди. Тажриба меҳнатини илмий уюштириш билан мунтазам ва чуқур шугулланганлигини ақли натижаларга эришиш мумкинлигини кўрсатиб турипти. Аниқсиз, раҳбар қўлларининг ўзи ишлаб чиқаришни юксалтиришнинг бу муҳим омилини қўлланш билан ташаббус кўрсатсалар унинг самараси янада салмоқли бўлмоқда. Бу корхоналарда меҳнатини ташкил этиш муттасили тақомиллашмоқда, ходимларнинг умумли ва сифатли ишашлари учун зарур қўлай шартлар вужудга келтирилди, уларнинг ўз меҳнати натижасидан моддий ва маънавий манфаатдорлиги ортмоқда, ишлаб чиқариш иттифоқи мустақамлашиб, ишчи кучи қўнимсизлиги кайиммоқда. Меҳнатини илмий уюштиришга етарли эътибор берилаётган, бунга иккинчи, учинчи даражада масала деб қаралаётган корхоналар ва ҳужалик раҳбарлари ҳам борлигига ажабланасан, қийин. Уларнинг қўнчилиги НОТнинг моҳияти ва афзалликларини назар-писанд қилишмайди, бу иш билан шугулланишни ўзларига эл билмайдилар. Областидаги юзлаб саноат корхоналаридан фақатгина 50 тадан кўпроғида НОТ хизматлари ташкил этилганлигини шу сабабдан бошқа нима билан изоҳлаш мумкин? Бекобод шаҳри, қўнлаб пахта тозалаш, ёғ-мой, ремонт ва бошқа корхоналари бўлган ақсарий қишлоқ районларида меҳнатини илмий уюштиришга қаратилган тадбирлар етарлича қўнлмапти. Ўрта ва майда саноат корхоналарида НОТ ишга ҳали жуда кам эътибор берилаётганлиги ҳам ачинарли бир ҳолидир. Тўқувиқлик, пойнафал, пахта тозалаш, ёғочсозлик, луб, гўшт-сут, полиграфия, авторемонт саноатининг қўнчилик корхоналарида шундай аҳолини қўнш мумкин. Ҳар бир ишчи ва буюков, техник ва инженер, олим ва конструкторнинг меҳнати пухта ташкил этилиши керак, шундагина улар баракали ишашди. Бунга эришмоқ учун эса меҳнатини илмий уюштириш ҳаракатининг омиллигини эриштириш, барча коллективларни, жамоатчиликни, уларнинг куч-ғайратини ва иқодий фикрини бу ишга жалб қилиш, иқодий бригадалар сафини қўнлатириш керак. Турли министриқлар ва бошқармаларга қарашли НОТ лабораториялари корхоналардаги меҳнатини илмий уюштириш хизматлари ва иқодий бригадаларга ердими қўнлатиришлари, ўз тармоқларидаги завод-фабрикаларда ишлаб чиқаришни тақомиллаштириш билан боғлиқ масалаларни ҳал қилишга, жойлардаги НОТ хизматлари фаолиятини ақшллашга кўмак беришлари керак. НОТнинг кенг жорий қилиш мафлаатлари бу масала билан шугулланувчи кадрлар тайёрлашни ақшллаш, бунинг учун махсус курслар ташкил этиш, меҳнатини илмий уюштириш соҳасида ортирилган тажрибани умумлаштириш ва оммалаштиришга эътиборини қўнлатириш, инженер-техник ходимлар меҳнатини тақомиллаштириш ва механизациялаш, НОТнинг ишлаб чиқаришни ривожлантириш умумий планининг ажралмас қисми бўлиб қоллишига, уни янги техника ва прогрессив технологияни жорий қилиш, ишлаб чиқаришни ақтисослаштириш ва марказлаштириш билан бирга узвий боғлаб олиб боришни тақозо этади. Тошкент область партия комитети резервлар қалити бўлган меҳнатини илмий уюштириш ишларини янада жадаллаштириш мақсидида НОТ бўйича тадбирлар планини ишлаб чиқди. Жойлардаги партия, қасаба союз ташкилотлари, ҳужалик органлари муҳим ишда барча коллективларнинг фаол иштирок этишларини таъминлашлари зарур. Меҳнатини илмий уюштириш барча меҳнаткашларнинг шу қўнлардаги амалий иш бўлиб қолмоғи керак.

ЧИРЧИҚ қишлоқ ҳужалик машинасозлиги заводи 2-дехнининг лубор фрезерчи Э. Велосов смена нормаларини узуксиз 130 процентдан ошириб адо этмоқда. Суратда: Э. Велосов иш устида. А. Тўраев фотолари.

ШУ қўнларда ишбилармон деҳқонлар келгуси йил мўл ҳосилини қўнлаб, барча экин майдонларини чуқур ҳайдаб қўнмоқдалар. Ўрта Чирчиқдаги Свердловск номли колхоз деҳқонлари ҳам ана шулар жумласидандир. Ҳужалик механизаторлари барча ҳайдов тракторларини ўз вақтида ремонтдан чиқариб қўнган эдилар. Эндиликда бу тракторлар бетиним ишлаб турибди. Колхознинг 3-бригадасида шудгорлаш ишлари айниқса намунали ташкил этилган. Саккизта трактор икки сменада шудгор қилапти. Суратда: тракторчи У. Жанбарбеков ер ҳайдамоқда.

КЕЛГУСИ ЙИЛ ҲИСОБИГА

2-«Строймеханизация» трести ёш қурилиш ташкилотларидан бири. Аммо унинг ақил ва иноқ коллективни йил сайин қўнчил натижаларга эришмоқда. Пойтахт қурилиш майдонларидаги минорали ва юк кўтарувчи қранларни монтаж қилиш, уларни ишга тушириш, қудратли техника машиналари билан тупроқ қазини, хуллас, буюковлар учун иш фронти ҳозирлаб бериш шу трест меҳнатсеварлари зиммасида. Улар самарали меҳнат қилиб, буюковларнинг ҳақиқий мададорлари бўлишмоқда. Беш йилликнинг учинчи йили учун белгиланган программа ўнла мўлаффақиятга адо этилди. В. И. Ленин тугилган куннинг 100 йиллигига бошланган умумхалқ социалистик мусобақасига қўнганлар трест ақли 1968 йилги давлат планини бир ой илгари бакарди. Плана қўнда тугилган 5 миллион 150 минг сўм ўрнига 5 миллион 200 минг сўмдан анд қўнлиш-монтаж ишлари бакарди. 300 минг кубометр қўн, яъни 14 миллион 900 минг кубометр ҳажмдаги тупроқ ишлари бакарди.

Авалло, бош пудратчилар билан ишчи ҳамкорликда олиб боришди. — Дейди трест бошқарувчиси С. Василево. — 11-«Вострой» ва «Стальмонтаж» трестлари билан доимо назоратда. Лойиҳа-смета ҳужжатларини, биргаликда қўнб чиқамиз, уни тўла тасдиқлаб олиб ишга киришамиз. Илгор тажрибаларни кенг қўнлаш, меҳнат иттифоқига қўнлиш, ёнлиш ва механизаторлардан самарали фойдаланиш ютуқларимизнинг бош омилли бўлди. Дарҳақиқат, шундай. Трестда иш кўнлидайдик йилга қўнган. Барча мавжуд резервларни ишга солиб, меҳнат, умумдорлигини ошириш, участка, бригада ва механизаторлар ўртасида социалистик мусобақани авж олдириш, мусобақа шартларини бакарлишнинг ўз вақтида текшириш ҳам иқодий натижалар бермоқда. Илмий программани ёрут юз билан бакарган трестнинг бир қатор ташкилотлари келгуси йил ҳисобига ишашмоқда. 1-қурилиш бошқармаси азаматлари эришган муваффақият барча қўнчиларнинг бўлиб маррага етиб келди, план 103 процент қилиб бакарди. Бошқарманинг бир гуруҳи Илгорлар ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқлари билан мўқотоландилар. Эснаватор машинисти А. Сирониддинов, авторейдерчи П. Мандриков ва бошқа механизаторларнинг номи ҳўрмат билан ёнла олинди. Трестда Улар бир неча ойдан бери 1969 йил ҳисобига меҳнат қилмоқдалар.

6-қурилиш механизацияси бошқармасининг меҳнатсеварлари ҳам масъулиятли объектларда жаалон уриб ишашди, давлат планини ортин билан бакардилар. Меҳнат Қизил Байроқ орденли А. Абдуғаниев, ақ-ука Ю. ва В. Шикиллер, С. Абдуллаевлар социалистик мусобақада пешқадам, барчага намуна.

2-«Строймеханизация» трести коллективни шу қўнларда В. И. Ленин номли майдонда, «Северный» турар-жой массиви, янги телевизия марказ, «Осиё» ресторани, чуқур лечатх деҳи ва бир қатор йирик қурилиш объектларида тер тўкиб ишашмоқда. Механизаторлар йил охиригача планга қўнмишга 300 минг сўмлик қурилиш ишларини бакарни мажбуриятини олишган. Бу ақил коллективнинг янги йилга совғаси бўлади. Қудратли механизация буюковларнинг мададкори, қурилишнинг асосий талчи бўлиб қолди. Бунга янги тушунган 2-«Строймеханизация» трести коллективни янги марраларни қўнлаб иш тутмоқда. Коллектив бешйиллик планини бакарб бакарди, дохиями В. И. Ленин юбилейини муносиб қўнб олиш учун ҳозирлик қўнмоқда. Янги маррани қўнган бу илгор трест коллективи албатта янги зафарлар кучади.

Х. СУЛТОНОВ.

ЁШЛАРИНИ КОММУНИСТИК ЭЪТИҚОД РУҲИДА ТАРБИЯЛАЙЛИК

Тошкент партия ақтивин йиғилиши В. И. Ленин тугилган куннинг 100 йиллигига таъйғарлиқ муносабати билан Ўзбекистон пойтахти партия ташкилотларининг идеология ишлари соҳасидаги вазифаларига бағишланди. Антив йиғилишини шаҳар партия комитетининг биринчи секретари С. Р. Расулов очди. Коммунистлар шаҳар партия комитетининг секретари Р. И. Бобо, юнованинг дошладани муносабати билан, Ленин юбилейини муносиб қўнб олишга таъйғарлаётган меҳнаткашларнинг меҳнат ғайратини ва сийёсий ақтивлиги буюков ўсганлиги тўғрисида гапирдилар. Дошлада ҳам, коммунистларнинг кўнлида ҳам пропаганда, дисплат, лекторлар, сийёсий ақбортчиларнинг базни тажрибаларни умумлаштирилди. Коммунистлар идеология соҳасидаги ишларга партия раҳбарлигини қўнлатириш зарур эканлигини айтдилар. Сўзга қийқан ўртоқлар ёшларни тарбиялаш масаласида алоҳида эътибор бердилар. Йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Р. И. Нишонов нутқ сўзлади. Йиғилишда Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари М. А. Абдуразазонов нутқ сўзлади. Мухонама этилган масала юзасидан қарор қабул қилинди. (ЎЗАГ).

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ШУДГОРЛАШНИНГ БОРИШИ ҲАҚИДА 18 ДЕКАБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ	
(Планга нисбатан процент ҳисобида)	
Калинин	95.5
Юқори Чирчиқ	92.9
Ўрта Чирчиқ	88.5
Оржоникидзе	86.8
Янгйўл	72.2
Оқўрғон	64.5
Бекобод	41.2
Бўна	34.8
Область бўйича:	64.7

Ер пахта учун она, қўнб — меҳр ёғдуси бўлса, ўғит — нуқувват манбан. Ҳар бир гуза туланинг бақувват ўсини, қўсанининг бўлиш ва серҳосил бўлишида, пахтасининг тоибсарлигида ўғитнинг аҳамияти беқёс. Бундан 7—8 йил бурун пахта хўрғонимиз 3 миллион тоннага етар-етмас бўлса, кейинги йиллардаги «қўк олтин» хўрғонимиз 4 миллион тоннадан олиб кетди. Буллар республикамиз қимматларининг ҳиссаси катта. Деҳқон қўл остида ўғит қанча мўл бўлса, ҳосили шунча баракали бўлади. Шунинг учун ҳам партия ва ҳукуматнинг гигант химия корхоналарини бунёд этишга катта аҳамият бермоқдалар. Яқиндагина Ўзбекистон Коммунист партияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Олмалик аммофос заводи қурилишини тезлаштириш ва уни 1969 йилнинг тўртинчи кварталда ишга тушириш ҳақида қарор қабул қилдилар. Демак, қисқа вақт ичида яна бир гигант корхона ишга тушди. Бу — химия саноатининг жуда катта ютуғи бўлади. Ўғит тарқидида ўсимлик 46 процентга қадар ўзлаштирилган фосфор ва 11 процентга яқин азот бўлишининг ўзи Олмалик қиммат заводининг пахтачиликда катта роль ўйнашини исботлаб турибди. Янги корхонага асосий қомаш қарлов Қозғонистондаги Қоратов қонидан олинди. Қоратов фосфоритларидан мамлакатда биринчи бўлиб экстракция усули билан фосфор ўғитлари

ЖАСОРАТ МАЙДОНИ

олиш ўзлаштирилди. Олтингўрт қисқаси В. И. Ленин номидаги Олтингўрт қон-металлургия комбинатидан, аммиак эса Чирчиқдан келтирилди. Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг қароридан сўнг республика Қурилиш министри, Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министри, республика химия, саноати бошқармаси шу қарор асосида корхонани қуришни жадаллаштиришга қаратилган тадбирлар белгиландилар. Қурилиш ишлари асосан Меҳнат Қизил Байроқ орденли, «Алмаликсинцевстрей» трести зиммасига юлланди. Программа бўйича шу йилнинг декабры ва 1969 йилнинг январия ерларида ҳамма ишга туширилган объектларда йинга темир-бетон ва металл-конструкцияларни монтаж қилиш учун пойдевор ҳозирлаш керак. Шу икки ой давомида

дашпаяпти, азаматлар. Улар ҳаммаси бўлиб 4 миллион 565 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бакарйишга аҳд қилишган. Пешқадам буюковлар ҳозиргача 2500 кубометрдан зиёд ҳажмдаги тупроқ ишларини адо этиб, 2500 кубометрга яқин ҳажмда бетон ётқиздилар. Трестта қарашли қўнча қурилиш бошқармалари яқин самарага эришмоқда. Корхона 1969 йилнинг IV кварталда фойдаланишга топириш — зарур. Бу жуда қиёна мўддат. Аммо, имкониятимиз бор. Нега деганда етарли ишчи кучи ақратилмоқда, қурилиш материаллари билан деярли тўла таъминлаб турилмоқда. Икки имкониятларимиздан рақонал фойдаланиб, ҳар бир дақиқани ғанимат билмас қурилишни янада баварқроқ қўндан чиқариш мумкин.

Масалан, «Пензмаш» заводи 1969 йилнинг I кварталда 3-

билан ишашларига имконият яратиб беришимиз зарур. Ленин қурувчиларини уй-жой билан таъминлаш масаласида қўнлаб қолганлиги, План бўйича келгуси йилнинг I-квартали бошида «Алмаликсинцевстрей» трестининг I-қурилиш бошқармаси коллективни ўта уйни қуриб фойдаланишга топиришлари керак эди. Вақда қилган кунга оз-вақт қолди, аммо қурилиш суръати-жуда суст. Агар иш шу аҳволда кетаверса бу уйлари иккинчи кварталда ҳам фойдаланишга топиришлари амри маҳол. Ҳар ой қўнлаб буюковлар завод қурилишига ишга келишмоқда. Минг афсуски, уларни уй-жой билан таъминлай олмалимиз. Бу эса сўзсиз корхона қурилишига салбий таъсир этади. Шунинг учун «Алмаликсинцевстрей» трести маъмурияти уй-жой қурилишини ҳам ҳар томонлама тезлаштириш керак.

Москвалик ва душанбалик лойиҳачилар бир неча турар-жой биноларининг лойиҳасини қизиб беришган эди. Ленин бу қишлоқлар уйлариини шартини бакарлиш шартини қўнлиди. Шунда «Узгоспроект» маъмуриятига лойиҳачиларни иқлим-шартини таъминлаш мақсидида ўзгартириб беришларини илтимос қилган эдик. Лойиҳачилар декабр ойида битказиб беришга ваъда беришди, лекин амалда ундай қилишмайли, ҳамон пайсалда солишмайли. Натияжада янги уйлар қурилишини бошлаб юбора олмалимиз.

Юқорида санаб ўтилган ва бошқа яна қатор намуналиклар ишимизга ҳамад етказилди. Эътиборини таъкидлаб ақил — бир шаҳар эмас, бутун республика қуради. Олмалик химия корхонаси қурилиш умумхалқ қурилиши деб эълон қилинган экан, уни бунёд этишга алоҳида ҳар бир ташкилот, ҳар бир коллектив бу ердаги ишларни жадаллаштиришга муносиб ҳисса қўлиши лозим. Химиямиз ва шону-шухратимиз ҳисобланган «қўк олтин»имиз шунини тақозо этади.

А. КРИКУНОВ, қурилаётган Олмалик химия заводининг директори

газ, канализация, водопровод тармоқлари, кабеллар ўтказиш тугаллашни лозим. Ҳозир қурилиш майдонида кенг фронт бўйлаб тайёрлов ишлари олиб борилапти. Иш суръати кундан-кунга авж олмоқда. Буюковлар бутун куч, билм, тажрибаларини ишга солиштиллар. Қадимдан етти ўнлаб бир кес, деган мақол бор. Бу ҳикмати келтирилгани бонси шундаки, пойдевор қанча мустаҳкам бўлса, бую шунча чидамли бўлади. «Алмаликсинцевстрей» трести ақли суръат билан бирга сифатга ҳам катта эътибор беришти. Бакарлаётган иш устидан қаттиқ назорат ўрнатилган.

3-қурилиш бошқармаси коллективининг иш ақилсиз жаковта лойиҳ. Уларга масъулиятли вазифа — заводининг бош қорпуси ҳисобланган гигант экстракция цехини қуриш топирилган. Қийин вазифани у-

жасорат билан қўнатиб, бор куч ва ғайрат

А. Бобокулов ва И. Болтабоев ўроқлар суперфосфат омборхонасини қуришда актив қатнашмоқдалар. Суратда: А. Бобокулов ва И. Болтабоев ўроқлар.

САФИМИЗГА КЕЛИНГ

Қоратог бағрида олимларимиз кашф этган фосфорит Иттифокда биринчи марта экстракция усулида қайта ишланиб, ҳа демай пахтакорлар қўлига бориб тегади.

Шаҳримизда бунёд этилаётган ўрта Осиёда энг йирик минерал ўғит корхонаси шунга мўлжалланган. Фосфоритдан гоёт мураккаб усулда минерал ўғит ишлаб чиқариладиган бу корхона қурилишига республикамизнинг турли шаҳар ва қишлоқларидан юзлаб бунёдкорлар келишяпти.

Шу кунларда улкан объект бунёд этилаётган майдонга келсангиз, бекиёс иш фронтини кураёсиз. Бир томонда қайноқ меҳнат: бўйдоқлар ва экскаваторлар ҳайқирғи олами тугтудек, иккинчи ёқда монтажчилар, пайвандчилар, арматурчилар зехнларини бир жойга тўплаб қўйиб ишлашяпти.

Хуллас, умумхалқ қурилиши деганича бор. Мен ҳам ана шу юзлаб бунёдкорлар сафига химия индустрияси барпо қилишга ўз ҳиссанини қўшаётганим билан фахрланаман.

Одам қўли олтидан қиммат, дейдилар. Бу кўнлар нималарни барпо қилмайдиган дейсиз? Янги корхона ҳам ҳеч шубҳасиз белгиланган муддатда ишга тушади. Не-

гаки, бу объект ҳаммининг кўз остида. Республика партия ва ҳукумати мининг корхона қурилишини тезлаштириш ҳақидаги қарор қўрилди ташкилотлари коллективлари, юзлаб бунёдкорларни беҳад руҳлантирмоқда. Бунга ҳамма жойдан тинимсиз оқиб келаётган материал ва воситалар, ишчи кучларининг бекиёс ерданидан ҳам сезиб турибмиз.

Янги йил бошларигача объектнинг ҳамма пойдеворларини мата ва темир-бетон конструкциялари монтажга тайёрлаб беришга интиляпмиз. Ҳозир ишга туширилган комплексларга майдон тайёрлаб бериш юзасидан катта иш олиб боришмоқда. Еростининг инженерлик коммуналхизмати ҳам гоёт қизитиб юборилди.

Биз қурувчилар ўртасида графини ҳеч қачон бунчалик қатъий ва муҳим аҳамият касб этмаган эди. Ҳар бир соат эмас, ҳатто ҳар бир дақиқа ҳисобда. Корхона қурилишининг нечоғлиқ зарбдор фронтга айланиши ҳис этиб ишлаймиз.

Мен билан бир сафда фидокорона меҳнат қилаётган тажрибакорлар, ўз ишининг усталари кўп. Дурадгор В. Лёвин, Н. Удалов, ар-

матурчи У. Галиева, пайвандчи В. Луговский каби ўроқлар чиндан ҳам катта қурилишда муносиб хизмат ва ташаббус кўрсатиб ишламоқдалар. Кунлик нормаларини муттасил олтириш билан адо этишяпти.

Сафимизда уларга ўхшаш аҳил ва оловқалб қурувчилар ишлаётган гоёт қувончи, албатта. Бригаданиннг қайси аъзоси ишнинг қузмаган, уларнинг ўз ишларига пухта, тadbirkor эканини бекиёс ҳис этасиз.

Бу ерда кўйлаб коллективлар, бунёдкорлар чиндан ҳам жасорат ва илҳомат кўрсатиб ишлашмоқда. Олмалик химия заводи барпо этилаётган майдон — мардлар, олийҳимматлилар майдонини бўлиб қолди. Шунинг учун ҳам барча қўлгул қурувчиларга, айниқса тенгқур бунёдкор ёшларимизга қарата муножаат қилиб:

— Навкирон Олмаликқа келинг, ўзингизнинг бой тажрибангизни янги химия корхонаси қурилишига бағишланг. Кечани-кеча, кундузи-кундузи демай меҳнат қилаётган ватанпарвар бунёдкорлар сафига қўшилиш, сизларга бағримиз ҳаммиша очик! — дегимиз келди.

А. БОБОКУЛОВ,
бетончи.

... «ПАХТАЧИЛИКНИНГ ЎСИБ БОРАЁТГАН ТАЛАБЛАРИ МИНЕРАЛ ЎҒИТЛАР ИШЛАБ ЧИҚАРИШНИ ЯНАДА КЎПАЙТИРИШНИ ТАКОЗО ҚИЛАДИ. ШУ МАҚСАДЛАРДА КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ҚАРОРИГА БИНОАН ОЛМАЛИКДА ИЛИГА БИР НЕЧА ЮЗ МИНГ ТОННА ЮҚОРИ СИФАТЛИ КОНЦЕНТРАТЛАШГАН ЎҒИТ ИШЛАБ ЧИҚАРАДИГАН ҚУДРАТЛИ ХИМИЯ ЗАВОДИ ҚУРИЛИШИ БОШЛАНДИ. БУ ЗАВОД 1969 ЙИЛНИНГ 4-ҚВАРТАЛИДА ФОНДАЛИНИШГА ТОПШИРИЛИШИ ЛОЗИМ».

(Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг қароридан).

ОЛМАЛИК ХИМИЯ ЗАВОДИ — БЕШЙИЛЛИКНИНГ ЗАРБДОР ҚУРИЛИШИ

БРИГАДА

ФИДОКОРЛАРИ

Бевосита қурилиш ишида бўлганини учуним, бу ерда фидокорона меҳнат қилаётган, жон қўйиб ишлаётган кишилар ҳақида сўзлагим келди.

Зуфар ака Гимаев ана шундай кишилардан бири. Уни кўндан бери танийман. У 1951 йили Олтинтопдан қўроқчи-руҳ қўшиб, кейинроқ эса мис бойитиш фабрикаси ва мис эритиш заводларида фидокорона ишлади. Уста бунёдкор деган ном эгаси бўлиб етишди. У янги химия заводида гоёт бой тажриба билан келди.

Зуфар ака ҳозир бригада бошлиғи. Аъзолари ҳам ўзига ўхшаш қурилишнинг аччиқ-ушугини татиған, ишнинг қўзини билладиган одамлар. Дурадгор Анатолий Кузнецов ҳам, Яша Николосов ҳам, бетончи Қўнобой Азимов, Николай Куз ҳам, қўйингчи барча сафдошлари чиндан ҳам улкан объектнинг бунёд этишга салмоқли ҳисса қўшаётган бунёдкорлардан.

Шуниси қувончлики, уларнинг кўпчилигини уч-тўрт ҳунар эгаси. Бу ҳам бригада обрўсига обрў қўйишти. Пешкадам бригадани қайси участкага тайинламанг, ишчи албатта дўндирарди.

Айтгандек, Зуфар ака бригадаси янги химия заводи қурилишига биринчи бўлиб келган. Улар дастлаб, тайёр маҳсулотлар омборига пойдевор ётқирилган. Бу топшириқни муддатидан илгари бажаришган эди. Эндилдики бу ерда металл конструкциялари монтаж қилинмоқда.

Шу кунларда Гимаев бригадаси иссиқлик ўтказувчи лифтини кўриш арафасида турибди. Кун — кеча бу янги қурилиш участкасининг дойиҳаси улар қўлига топширилди. Бунёдкорлар янги участка пойдеворини узоти билан 28 декабрда қуриб битказишга астойдил бел боғлашган. Бу аҳднинг улдасидан чиқишларига шак-шубҳасиз ишонамиз.

21 қурувчи. Шарафли ва масъулиятли вазифаларни адо этаётган бу азаматлар иши чиндан ҳам таҳсинга сазоворлар. Уларнинг ҳар бири ҳақида қанча ҳикоя қилсанг ҳам оқ.

Биз оддий бир бунёдкор ҳақида ёздик. Бундай ўн оддий, меҳнати олий бийонорлар объектда ўнлаб топилди. Улар катта қурилишда муносиб меҳнат қилишяпти.

С. СОДИҚОВ,
«Алмаликсинестрой» трест 2-қурилиш бошқармасининг прораби, «Тошкент ҳақиқати» газетаси мухбирлар постининг аъзоси.

РЕПОРТАЖ

ОЛТИН ҚЎЛЛАР

Илиқ ва қувончли ҳислар қалбда жўш, уради. Соф-тоғ давоси, ёшлиқ ўти, тоғ ортидан мўралаётган қуёш ва тиниқ зағирчи осмон завқ-шавқи лабларга табассум қўйдирган. Одамларга боқамиз, чехрасида хушнудлик балқиган одамларга!

Мана, бир неча ойдики, бу ердагина эмас, республикада ҳам дув-дув гап:

— Катта қиммат қурилишнинг иши.
— Ўзини юз гектардан кўпроқ майдонга эгалларкан.
— Шунанга катта завод бир йилда қад кўтараркан, қаранг.
Ҳа, булар ҳаммаси аниқ! Ақса тасаввур қилолмайдиган тезлик, миқёс ва миқдор! Биз ана шу, ҳозирданок донги кетган корхона қуришга майдонга келдик.

Ўзгариш катта. Қурилиш кўламини кенгайиб кетибди. Бу ерда ҳаёт бундан бир ой аввалгига нисбатан ўн чандон қайнаган. Бунёдкорлар юзига қувонч, ифтихор. Уларнинг ҳар кунги улкан объектнинг кукка бўйи қўзғайиб турганлигини мамнунийларни қўриб турибди.

Бу ерда илк бор тайёр маҳсулотлар омбори қурилишига қўзғайиб турган эди. Ўндан сўнг фосфат омбори, аммофос цехи ва бошқа участкалар қурилиши кўчиб кетди. Буларда ишлаётган юзлаб қурувчиларнинг қай бирини мадҳ этасан экан?

Дастлаб ҳар томонга ўқиб саърабди, темир сини пайванд қилаётган қиммат дуррачани қўли учратдик. У ишга шу қадар берилиб кетганлиги, ёнига келганимизни ҳам сезмади. Ниҳоят, ўғирлиб, махсус хира ойгани юзидан олди:

— Келинлар, — деди қўлимсираб.

Чехрасида мамнуний сезиларди. Ўз ишлари ҳақида сўзлаб беришни қўлимсираб қилди.

— Кўнлардан мен, — деди у сал норозикроқ қиёфада, — мендан илгорлар ҳам кўп-у, уларни маънавиятлар арзийди.

Биз эндигина юра бошлаган эдик, муваққият йилит йўлимиздан чиқди.

— Зина билан гаплашдингларми? — деб сўради у, — ҳойнаҳой «йў» дегандир. Жуда қаттиқ қизди. Ишларини қаранг. Сменаиш йилит-қизларнинг ҳаммаси ҳам азамат, барча топқурлар.

Бу йилит мастер Аҳмад Отажонов экан.

Булар аммофос цехи пойдеворини қуришяпти. Ҳар бир дақиқа қурувчиларга жуда қимматли эканини тушунарди. Ҳа, пайвандчи Зинаида Кармоқчиқнинг гапига ҳам жон бор экан... У қимматли қурилишнинг бошиданок жонбозлик кўрсатиб ишлаб келгани билан ўзини ҳамма қатори қурилишга оддийгина ҳисса қўша ётган ҳисоблайди.

Фақат Зинагина эмас, биз ким билан суҳбатлашмайлик, кимини мадҳ қилмоқчи бўлмайлик, улар: «Йў, мендан кўра ҳаммаси муносиброқ», деб жавоб беради. Ҳа, бу табиий ҳол. Улкан корхонани бунёд этишда қатнашадиганлар бу ерга шухрат учун эмас, балки қалб азри билан келишган. Уларнинг дегардан барчаси кўп йиллар улкан қурилишларда ишлаб келган дондор, тажрибали, ўз ишига пухта кишилар.

Аммофос цехи пойдевори қурилишида икки бригада аъзо-

лари кўрсатаётган хизмат ва жасорат айниқса ўрнатқучларни, С. Сейтлаева ва Б. Смирнов бригадалари меҳнатсепарлари ишнинг уч сменада ташкил қилишган. Дурадгор Комилжон Икромжонов, бетончи Гофиржон Комилжонов, арматурчи Нина Мустафина ва бошқаларнинг ғайрат-шижоати эфр.

Металл конструкциялар монтаж қилинаётган участкага ўтганимизда қирра бурчи, қўзғайиб турган қувонч киши биз томон қўлимсираб келаварди. У қуриляётган заводнинг бош ижнери Юрий Орлянский экан.

Ҳар кунги ўзгариш, яратиш, — деди у қувониб, — шунингга ҳуррадамиз, қурувчиларимиз бир йил ишда корхонани фойдаланишга топшириш мумкинлигини ҳис қилиб ишламоқдалар. Ҳозиргина идорадан келдим. Ҳар томондан қўнғирқоқ дент: «Белгиланган участкани бетонладик, дарҳол цемент юборингиз», «Бригаданимиздан беш кишини бошқа муҳим жойга олинишига мумкин, уларсиз топширишни уздамай оламиз», «Охинонага бир неча тош керак, тез ердан берсангиз». Ҳаммасига «ултуриш керак, ҳаммасини муҳим. Ишлар шунақа, дўстлар.

Орлянский шундай деди-да, баландда металл-конструкцияларни пайванд қилаётган йилитга қичқирди:

— Владимир, металл ки қаттиқроқ бос, оёғинг билан, ҳа, ана шундай, балли! Ҳали ёшда, — деб изох берди бизга, — Ермоленко деган монтажчимиз бу. Ғайратли, тушмагур.

— Қурувчилардан мишадоримиз?

— Ҳа, ғайрат қилишяпти, улар. Материаллар ўз вақтида етказиб турилса бундан ҳам яхши натижага эришган бўларди. Ростини айтганда, улкан объектнинг бундай қисқа муддатда қуриляётгани бироз шошириб қўйяпти бизни. Кўп ишларини оператив ҳал этишга тўғри келаяпти.

Ҳозир бир неча шаҳар билан боғланишимиз керак. Киев, Қуйбишев, Фрунзе ва бошқа шаҳарлардан ускуна ва агрегатлар олдик. Аммо, энг муҳим техника жиҳозлари ваъда қилган корхоналардан ҳозирча дарак йўқ. Уларга ана хат ёзиш ё қўнғирқоқ қилиш керак.

Хуллас, кундан-кунга иш кўпайиб борапти. Мана, қаранг. Ҳозир объектда ойнага 700—800 минг сўмлик иш қилинаётган бўлса, январь ойидан бошлаб миллион сўм ҳажмида иш бажарилади. Шундан кейин иш ҳажми ҳар ойда 150—200 минг сўмликдан ошиб бораверади. Қуриб турибсангиз, қурилиш кундан-кунга тезлаштириш, бу билан боғлиқ бўлган ташкилий ишларни ҳам жуда тезликда ҳал қилиб бериш керак.

Объектни айландирганимиз, қизгин мусобақа руҳини ҳар қандам пайқадик. Бригадаларо ва участкалар ўртасида мусобақа ташкил этилган. Объектнинг бирон қисmini ўз муддатида бажариб қўладан чиқарган коллективга мукофотлар белгиланибди. Янги йил арафасида дастлабки пешқадамлар аниқланди.

Қурилиш майдонини тарқ етарканмиз, ҳадемай бу ерда химия гиганти қад кўтарилгани тасаввур қилдик. Олтин қўллар ўрта Осиёда энг йирик ана шу корхонага кундан-кунга «жон» киритишяпти.

Х. ИКРОМОВ,
Б. ПУЛАТОВ.

Фатхи Гиндуллоев Олмалик қиммат заводи қурилишида самарали меҳнат қилмоқда. У 1-қурилиш бошқармасининг илгор ва тажрибали электр пайвандчиларидан ҳисобланади. Суратда: Ф. Гиндуллоев.

ВАЪДА ЭМАС, КОНСТРУКЦИЯ КЕРАК

Бошқарманимиз коллективи Олмалик шаҳридаги қўнғирқоқ корхоналарини қуришга фаол қатнашган. Қарсда бўлмасин самарали меҳнат қилишга интилиб номимизга доғ туширмай кетмоқдамиз.

Навкирон шаҳримизда гигант мис корхонасини қуришганида, монтаж ишларини бажариш бизнинг анимамизга оқлатилди. Коллективимизга билдирилган бу катта ишювдан хурсанд бўлиб, тезликда ишга киришиб кетдик.

Дастлаб ишбилармон, тажрибали Владимир Короленко бошлиқ илгор бригада аъзолари ларбдор участкага юбордик. Г. Хринов, А. Гончаров, Р. Алиев, В. Ермоленко каби азамат монтажчилар дастлабки қуларданок меҳнатда катта ютуқларни қўлга киритдилар.

Меҳнатини уч сменада ташкил этдик. Шу тўғрйли ишлар янада юришиб кетди. Лекин, минг афсуски, кейинги вақтларда меҳнат суръати пасайиб кета бошлади. Тўғрйта металл конструкцияларни ўз вақтида ва лозим ҳажмда етказиб беришяпти. Завод коллективни ўз ваъдасининг устидан чиқмаяпти. Январга 1467 тонна комплект металл конструкциялари юбориш керак бўлгани ҳолда шу вақтгача бор-йўғи 400 тоннага яқин материал юборди, холос.

Тўғрйта металл конструкциялари заводи коллективининг фаолиятидаги ана бир нуқсон материалларни нокомплект юборишдир. Натижада ишнинг чала-чулла қилиниши сабаби бўляпти. Масалан, ҳозирги кунларда тайёр маҳсулотлар цехини монтаж қилмоқдамиз, 10—15 метр баландликка бўйи чўзган

бункер устунларининг орасига боғловчи темир тўсинлар монтаж қилинишни керак. Боғловчиларни бункер балкалари орасига пастдан монтаж қилиб чиқишимиз даркор. Яримга яқинлашганда керакли беламаклар етишмай қолди.

Лекин, энг устига қўйиладиган қичкина темир тўсинлар юборишди, вақолаки бизга беламаклар зарур, ҳамма иш шунга қараб қолди. Шунинг учун завод раҳбарлари биринчи гада беламак юборишларни лозим эди. Биз бу ҳақда неча бор илтимос қилдик. Лекин улар ваъда билан чекланиб қолдишмоқда. Кейинги кунларда биринчи 17 та шундай темир беламакларни юборишмади.

Бу аса монтажчиларнинг бир қисmini иккинчи даражали ишлар билан оғира бўлиб қолдишлари ва бир қисмининг аса боғловчиларни йойлаб бўш ўтиришга мажбур қилмоқда. Меҳнат унумдорлиги эса ярим баравар қамайиб кетяпти. Ишчи кучи ҳам, вақт ҳам исроф бўлмоқда.

Баъзан заводдан қурилишга келиб аҳволни кўришдади, имкониятларимизни эшитишдади. Сунгра қоп-қоп ваъдалар бериб жўнаб кетишдади. Аммо амалий ишдан дарак бўлмайди.

Холва деган билан оғиз чучимас, дейишдади. Ваъда берган билан иш битмайди. Ваъдага вафо қилиш керак. Энди ваъдабозликдан амалий ишга ўтиш, дўстлар. Олмалик химия заводи қурилиши сизларнинг металл конструкцияларингизни кутаёпти.

И. ФАДЕЕВ,
Олмалик «Стальмонтаж» бошқармасининг бош ижнери.

«СТАЛЬМОНТАЖ» бошқармаси коллективи фосфорит экстракция қилиш цехининг металл-конструкцияларини монтаж қилишмоқда. Суратда: фосфорит экстракция қилиш цехининг бир қисми. А. Тўраев фотолари.

